

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 8ης Δεκεμβρίου 2005 *

Στην υπόθεση T-29/04,

Castellblanch, SA, με έδρα το Sant Sadurni d'Anoia (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους F. de Visscher, E. Cornu, É. De Gryse και D. Moreau, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τον I. de Medrano Caballero,

καθού,

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και παρεμβαίνουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου:

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Champagne Louis Roederer SA, με έδρα τη Reims (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον P. Cousin, δικηγόρο,

με αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 17ης Νοεμβρίου 2003 (υπόθεση R 37/2000-2), η οποία αφορά διαδικασία ανακοπής μεταξύ Castellblanch, SA και Champagne Louis Roederer SA,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Jaeger, πρόεδρο, V. Tiili και O. Czúcz, δικαστές,
γραμματέας: K. Andona, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 26 Ιανουαρίου 2004,

έχοντας υπόψη τα υπομνήματα απαντήσεως του ΓΕΕΑ που κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Ιουνίου και στις 28 Σεπτεμβρίου 2004,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα απαντήσεως της παρεμβαίνουσας που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την 1η Ιουνίου 2004,

κατόπιν της συνεδριάσεως της 4ης Ιουλίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Την 1η Απριλίου 1996, η Castellblanch, SA υπέβαλε αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί.
- 2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το ακόλουθο εικονιστικό σημείο (στο εξής: σήμα CRISTAL CASTELLBLANCH):

- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος εμπίπτουν στην κλάση 33 υπό την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, της 15ης Ιουνίου 1957, για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή: «Οίνοι και αφρώδεις οίνοι».
- 4 Η αίτηση αυτή δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* αριθ. 29/1997 στις 24 Νοεμβρίου 1997.
- 5 Στις 23 Φεβρουαρίου 1998, η εταιρία Champagne Louis Roederer SA άσκησε ανακοπή, δυνάμει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94, κατά της καταχωρίσεως του εν λόγω κοινοτικού σήματος. Η ανακοπή στηριζόταν στις ακόλουθες καταχωρίσεις του λεκτικού σήματος CRISTAL:
 - γαλλική καταχώριση υπ' αριθ. 1 114 613, με ημερομηνία 27 Νοεμβρίου 1979, ανανεωθείσα στις 13 Νοεμβρίου 1989 (υπ' αριθ. 1 559 904) και στις 20 Δεκεμβρίου 1991 (υπ' αριθ. 1 713 576) για τον προσδιορισμό των «οίνων γαλλικής προελεύσεως, ήτοι σαμπάνια, αφρώδεις οίνοι· οινοπνευματώδη ποτά (εκτός από μπύρες)», που εμπίπτουν στην κλάση 33·
 - διεθνής καταχώριση υπ' αριθ. 451 185, ζητηθείσα στις 29 Ιανουαρίου 1980, με ισχύ στην Αυστρία, στις χώρες της Μπενελούξ, στην Ιταλία και στην Πορτογαλία για τον προσδιορισμό των «οίνων γαλλικής προελεύσεως, ήτοι σαμπάνια, αφρώδεις οίνοι», που εμπίπτουν στην κλάση 33·
 - γερμανική καταχώριση DD 647 501, με ημερομηνία 18 Απριλίου 1991, για τον προσδιορισμό των «οινοπνευματωδών ποτών (εκτός από μπύρες)», που εμπίπτουν στην κλάση 33·

- βρετανική καταχώριση υπ' αριθ. 1 368 211, ζητηθείσα στις 22 Δεκεμβρίου 1988, για τον προσδιορισμό των «αφρωδών οίνων», που εμπίπτουν στην κλάση 33·
 - ιρλανδική καταχώριση υπ' αριθ. 150 404, με ημερομηνία 30 Οκτωβρίου 1992, για τον προσδιορισμό των «οινοπνευματωδών ποτών (εκτός από μύρρες)», που εμπίπτουν στην κλάση 33·
 - δανική καταχώριση VR 06.021 1995, με ημερομηνία 15 Σεπτεμβρίου 1995, για τον προσδιορισμό «σαμπάνιας, αφρωδών οίνων, οίνου και κονιάκ», που εμπίπτουν στην κλάση 33.
- 6 Η ανακοπή στηριζόταν επίσης σε σήματα που είναι πασίγνωστα στο Βέλγιο, στη Γαλλία, στη Μεγάλη Βρετανία και τη Γερμανία, τα οποία προσδιορίζουν τους «αφρώδεις οίνους».
- 7 Η ανακοπή αφορούσε όλα τα προϊόντα που καλύπτονται με τις προγενέστερες καταχωρίσεις του σημείου CRISTAL και στρεφόταν κατά των διεκδικουμένων με το αιτούμενο σήμα προϊόντων. Οι προβληθέντες προς στήριξη της ανακοπής λόγοι είναι οι λόγοι του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 40/94.
- 8 Με την από 26 Οκτωβρίου 1999 απόφαση, το τμήμα ανακοπών έκανε δεκτή την ανακοπή. Στήριξε την απόφασή του μόνο στο προγενέστερο γαλλικό σήμα (στο εξής: προγενέστερο σήμα). Το τμήμα ανακοπών έκρινε, πρώτον, ότι η παρεμβαίνουσα προσκόμισε επαρκείς αποδείξεις περί της ουσιαστικής χρήσεως του προγενέστερου σήματος και, δεύτερον, ότι, λαμβανομένης υπόψη της ταυτότητας των επιδίκων προϊόντων και της ομοιότητας των επιμάχων σημείων, καθώς και του έντονου διακριτικού χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος στη γαλλική αγορά, υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως στην αντίληψη του ενδιαφερομένου κοινού, δηλαδή του Γάλλου καταναλωτή.

- 9 Στις 22 Δεκεμβρίου 1999, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ, βάσει των άρθρων 57 έως 62 του κανονισμού 40/94, κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών.
- 10 Κατά την ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασία, η προσφεύγουσα περιόρισε την αίτησή της για καταχώριση κοινοτικού σήματος στα ακόλουθα προϊόντα, που εμπίπτουν στην κλάση 33: «αφρώδεις οίνοι από κελάρι, ισπανικής προελεύσεως».
- 11 Με την από 17ης Νοεμβρίου 2003 απόφαση (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), το τμήμα προσφυγών απέρριψε την προσφυγή. Έκρινε ότι το προγενέστερο σήμα είχε αποτελέσει το αντικείμενο ουσιαστικής και αποτελεσματικής χρήσης και διαπίστωσε ότι υφίστατο ομοιότητα μεταξύ των επιδίκων προϊόντων και μεταξύ των επιμάχων σημείων που μπορούν να δημιουργήσουν κίνδυνο συγχύσεως συνεπαγόμενο κίνδυνο συσχετίσεως των δύο σημάτων στην αντίληψη του γαλλικού κοινού.

Αιτήματα των διαδίκων

- 12 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

13 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

14 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού των προσκομισθέντων για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου εγγράφων

15 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα παραρτήματα 23 έως 30 του υπομνήματος απαντήσεως της παρεμβαίνουσας πρέπει να κριθούν απαράδεκτα, διότι προσκομίστηκαν για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου.

- 16 Επισημαίνεται ότι τα παραρτήματα 23 και 24 είναι αντίγραφα εθνικών δικαστικών αποφάσεων. Μολονότι προσκομίστηκαν για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου, τα εν λόγω έγγραφα δεν είναι αποδείξεις καθεαυτές, αλλά αφορούν την εθνική νομολογία, στην οποία έχει δικαίωμα παραπομπής ένας διάδικος, ακόμη και μεταγενέστερα της ενώπιον του ΓΕΕΑ διαδικασίας.
- 17 Το παράρτημα 25 είναι το αντίγραφο αποσπάσματος δίγλωσσου γαλλο-ισπανικού λεξικού. Δεν αποδεικνύεται ότι το εν λόγω έγγραφο προσκομίστηκε ενώπιον του ΓΕΕΑ. Ωστόσο, το εν λόγω έγγραφο βεβαιώνει ένα πραγματικό περιστατικό που αναφέρεται στην προσβαλλομένη απόφαση, δηλαδή το γεγονός ότι η ισπανική λέξη «cava» αντιστοιχεί στον γαλλικό όρο «champagne». Επομένως, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι η παρεμβαίνουσα παραπέμπει σε λεξικό, λαμβανομένου υπόψη του ότι το πιστοποιούμενο με την εν λόγω αναφορά γεγονός εμπίπτει στο πραγματικό πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας.
- 18 Ως προς τα παραρτήματα 26 έως 29, πρόκειται για αντίγραφα της ανταλλαγείας μεταξύ του Γραμματέα του Πρωτοδικείου και του δικηγόρου της παρεμβαίνουσας αλληλογραφίας, που αφορά την υπό κρίση διαδικασία. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί ότι είναι απαράδεκτα.
- 19 Το παράρτημα 30 αποτελείται από φωτογραφίες του κιβωτίου εντός του οποίου τίθενται στο εμπόριο οι φιάλες που φέρουν το σήμα CRISTAL. Από τον ενώπιον του ΓΕΕΑ διοικητικό φάκελο προκύπτει ότι τα προσκομισθέντα ενώπιον του ΓΕΕΑ έγγραφα περιλαμβάνουν φωτογραφίες του εν λόγω κιβωτίου. Επομένως, το Πρωτοδικείο μπορεί να λάβει υπόψη το παράρτημα αυτό.
- 20 Κατά συνέπεια, οι ισχυρισμοί ότι τα παραρτήματα 23 έως 30 του υπομνήματος απαντήσεως είναι απαράδεκτα πρέπει να απορριφθούν.

Επί της ουσίας

- 21 Η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους προς στήριξη της προσφυγής της. Ο πρώτος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 2, στοιχείο α', και του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94 καθώς και του κανόνα 22, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ L 303, σ. 1, στο εξής: εκτελεστικός κανονισμός). Ο δεύτερος λόγος αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

Επί του πρώτου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 15, παράγραφος 2, στοιχείο α', και του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94 καθώς και του κανόνα 22, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 22 Στο πλαίσιο του πρώτου λόγου, η παρεμβαίνουσα προέβαλε μια «προκαταρκτική παρατήρηση» ως προς την εφαρμογή του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94 και του κανόνα 22, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού, την οποία το ΓΕΕΑ ερμήνευσε ως λόγο που βασίζεται σε επιχείρημα που αντλείται από την παράβαση των διατάξεων αυτών, ο οποίος δεν έχει προβληθεί στην προσφυγή, όπως επιτρέπει το άρθρο 134, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, αλλά είναι απαράδεκτος διότι δεν προβλήθηκε ενώπιον του ΓΕΕΑ.

- 23 Η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα ουδέποτε ζήτησε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94, να αποδείξει τη χρήση του προγενέστερου σήματος και το ΓΕΕΑ ουδέποτε την κάλεσε κατ' εφαρμογήν του κανόνα 22, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού, να προσκομίσει την απόδειξη για τη χρήση αυτή, θέτοντάς της συναφώς προθεσμία. Επομένως, σύμφωνα με την παρεμβαίνουσα, και όπως προκύπτει από την απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Μαρτίου 2004, T-183/02 και T-184/02, *El Corte Inglés* κατά ΓΕΕΑ — *González Cabello* και *Iberia Líneas Aéreas de España* (MUNDICOR) (Συλλογή 2004, σ. II-965), δεν απαιτείται να εξεταστεί, αντίθετα προς όσα έκρινε το τμήμα προσφυγών, το ζήτημα αν η προσκομισθείσα από την παρεμβαίνουσα τεκμηρίωση για να δικαιολογήσει ότι το σήμα της είναι πασίγνωστο βεβαιώνει ή δεν βεβαιώνει την ουσιαστική χρήση του εν λόγω σήματος. Επομένως, ο πρώτος λόγος της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.
- 24 Αρκεί η διαπίστωση ότι, δεδομένου ότι η παρεμβαίνουσα δεν αμφισβητεί το περιεχόμενο της προσβαλλομένης αποφάσεως, η οποία έκανε δεκτή την ανακοπή, και δεν ζητεί την ακύρωση ή την αναδιατύπωσή της [βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Μαΐου 2005, T-160/02 έως T-162/02, *Naipes Heraclio Fournier* κατά ΓΕΕΑ — *France Cartes* (*Épée d'un jeu de cartes, Cavalier de massue et Roi d'épée*, Συλλογή 2005, σ. II-1643, σκέψεις 17 έως 20), η προκαταρκτική της παρατήρηση δεν στηρίζει τα αιτήματά της.
- 25 Κατά συνέπεια, παρέλκει η εξέταση της εν λόγω προκαταρκτικής παρατηρήσεως.

Επί της προβαλλομένης αλλοιώσεως του διακριτικού χαρακτήρα του προγενεστέρου σήματος

- 26 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η παρεμβαίνουσα δεν απέδειξε την ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος και η προσβαλλομένη απόφαση παραβιάζει επομένως το άρθρο 45, παράγραφος 2, στοιχείο α', και το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94 καθώς και τον κανόνα 22, παράγραφος 2, του

εκτελεστικού κανονισμού. Πράγματι, όταν ένα σήμα συντίθεται από πολλά στοιχεία, ένα μόνο ή ορισμένα μόνο από τα οποία είναι διακριτικά και παρέχουν τη δυνατότητα να γίνει δεκτή η καταχώριση του σήματος στο σύνολό του, αλλοίωση του εν λόγω στοιχείου, παράλειψή του ή αντικατάστασή του από ένα άλλο στοιχείο ισοδυναμεί κατά γενικό κανόνα με αλλοίωση του διακριτικού χαρακτήρα του εν λόγω σήματος. Η προσφεύγουσα αναφέρει συναφώς την πρακτική λήψεως αποφάσεως του ΓΕΕΑ.

27 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα αμφισβητούν τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας και επιβεβαιώνουν ότι έχει αποδειχθεί η χρήση του σήματος CRISTAL.

28 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, όπως προκύπτει από την ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 40/94, το Συμβούλιο έκρινε ότι η προστασία προγενέστερου σήματος δικαιολογείται μόνον εφόσον το σήμα αυτό πράγματι χρησιμοποιείται. Σύμφωνα με την εν λόγω αιτιολογική σκέψη, το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94 προβλέπει ότι ο αιτών την καταχώριση του κοινοτικού σήματος μπορεί να απαιτήσει την απόδειξη ότι έγινε ουσιαστική χρήση του προγενεστέρου σήματος στο έδαφος εντός του οποίου το σήμα προστατευόταν κατά τα πέντε έτη που προηγήθηκαν της δημοσιεύσεως της αιτήσεως για την καταχώριση κοινοτικού σήματος κατά της οποίας έχει ασκηθεί ανακοπή [αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 12ης Δεκεμβρίου 2002, T-39/01, Kabushiki Kaisha Fernandes κατά ΓΕΕΑ — Harrison (HIWATT), Συλλογή 2002, σ. II-5233, σκέψη 34, και της 6ης Οκτωβρίου 2004, T-356/02, Vitakraft-Werke Wührmann κατά ΓΕΕΑ — Krafft (VITAKRAFT) (Συλλογή 2004, σ. II-3445, σκέψη 25)].

29 Δυνάμει του κανόνα 22, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού, οι ενδείξεις και τα αποδεικτικά στοιχεία για την απόδειξη της χρήσης αφορούν τον τόπο, τον χρόνο, την έκταση και τη φύση της χρήσης του προγενέστερου σήματος.

- 30 Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι, δυνάμει του συνδυασμού της εφαρμογής του άρθρου 15, παράγραφος 2, στοιχείο α', και του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94, η απόδειξη της ουσιαστικής χρήσης προγενέστερου, εθνικού ή κοινοτικού σήματος, η οποία στηρίζει ανακοπή κατά της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, περιλαμβάνει και την απόδειξη της χρήσης του προγενέστερου σήματος υπό μορφή που διαφέρει ως προς στοιχεία τα οποία δεν μεταβάλλουν τον διακριτικό χαρακτήρα του εν λόγω σήματος στην καταχωρισμένη του μορφή [βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, T-156/01, *Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO AIRE)*, Συλλογή 2003, σ. II-2789, σκέψη 44].
- 31 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία για τη χρήση και τη φήμη του σήματος που προσκομίστηκαν από την παρεμβαίνουσα προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα χρησιμοποιεί το προγενέστερο σήμα υπό μορφή που διαφέρει από τη μορφή υπό την οποία το σήμα καταχωρίστηκε. Πράγματι, το προγενέστερο σήμα χρησιμοποιήθηκε για φιάλες στις οποίες εμφανίζεται επί της κύριας ετικέτας και της ετικέτας που βρίσκεται στον λαιμό της φιάλης, επανειλημμένως, πέραν της λέξης «cristal», η επωνυμία «Louis Roederer», καθώς και σύμβολο που αποτελείται από τα γράμματα «lr» και ορισμένα πρόσθετα εικονιστικά στοιχεία. Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, ο συνδυασμός της λέξης «cristal» με την επωνυμία «Louis Roederer», τα γράμματα «lr» και τα εικονιστικά στοιχεία επηρεάζει ουσιαστικά την ταυτότητα του προγενέστερου σήματος, λαμβανομένου υπόψη, κυρίως, του έντονου διακριτικού χαρακτήρα των λέξεων «Louis Roederer», και δεν συνιστά ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος CRISTAL. Κατά συνέπεια, η ασκηθείσα από την παρεμβαίνουσα ανακοπή και, ως εκ τούτου, η προσβαλλομένη απόφαση στερούνται κάθε ερείσματος.
- 32 Κατ' αρχάς, το Πρωτοδικείο επισημαίνει, όπως και το ΓΕΕΑ, ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί τον τόπο, τον χρόνο και τη σημασία της χρήσης του προγενέστερου σήματος, αλλά μόνο τη φύση της χρήσεως αυτής.
- 33 Στην προσβαλλομένη απόφαση, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι δεν υπάρχει κανένας κανόνας στον τομέα του κοινοτικού σήματος που να υποχρεώνει τον ανακόπτοντα να αποδεικνύει τη χρήση του προγενέστερου σήματος μεμονωμένα,

ανεξάρτητα από κάθε άλλο σήμα. Σύμφωνα με το τμήμα προσφυγών, είναι δυνατόν δύο ή περισσότερα σήματα να αποτελέσουν το αντικείμενο κοινής και αυτοτελούς χρήσης, με ή χωρίς το όνομα της εταιρίας του κατασκευαστή, όπως συμβαίνει, ειδικότερα, στον τομέα του αυτοκινήτου και του οίνου.

34 Η προσέγγιση αυτή πρέπει να γίνει δεκτή. Πράγματι, στην υπό κρίση υπόθεση δεν πρόκειται για κατάσταση όπου το σήμα της παρεμβαίνουσας χρησιμοποιείται υπό μορφή η οποία διαφέρει της μορφής υπό την οποία καταχωρίστηκε το εν λόγω σήμα, αλλά για κατάσταση όπου πολλά σημεία χρησιμοποιήθηκαν συγχρόνως χωρίς να αλλοιωθεί ο διακριτικός χαρακτήρας του καταχωρισμένου σήματος. Όπως ορθώς διαπίστωσε το ΓΕΕΑ, σε θέματα επισημάνσεως των αμπελοοινικών προϊόντων, η από κοινού τοποθέτηση σημάτων ή χωριστών ενδείξεων επί του ιδίου προϊόντος, ειδικότερα του ονόματος της αμπελοοινικής επιχείρησης καθώς και του ονόματος του προϊόντος, συνιστά τρέχουσα εμπορική πρακτική.

35 Εν προκειμένω, το σήμα CRISTAL εμφανίζεται σαφώς τέσσερις φορές στον λαιμό της φιάλης που θέτει σε εμπορία η παρεμβαίνουσα και δύο φορές στην κύρια ετικέτα, συνοδευόμενο από το σύμβολο *. Επί του λαιμού της φιάλης, βρίσκεται χωριστά από τα άλλα στοιχεία. Εξάλλου, στα κιβώτια εντός των οποίων κυκλοφορούν στο εμπόριο οι φιάλες του σήματος CRISTAL, το σήμα CRISTAL εμφανίζεται μόνο του. Ομοίως, στα τιμολόγια της παρεμβαίνουσας, γίνεται μνεία του όρου «cristal» με την ένδειξη «κιβώτιο 1990». Επισημαίνεται ότι το σήμα CRISTAL προσδιορίζει επομένως το προϊόν που θέτει στο εμπόριο η παρεμβαίνουσα.

36 Η ένδειξη «Louis Roederer» που περιλαμβάνεται στην κύρια ετικέτα επισημαίνει απλώς το όνομα της εταιρίας του κατασκευαστή, πράγμα το οποίο μπορεί να δημιουργήσει άμεση σχέση μεταξύ μιας ή περισσότερων ποικιλιών προϊόντων και μιας συγκεκριμένης επιχείρησης. Η ίδια συλλογιστική ισχύει για την ομάδα γραμμάτων «lr» που αντιπροσωπεύει τα αρχικά του ονόματος της παρεμβαίνουσας. Όπως επισήμανε το ΓΕΕΑ, η από κοινού χρήση των στοιχείων αυτών επί της ίδιας φιάλης δεν επηρεάζει τη λειτουργία ταυτοποίησης που πληροί το σήμα CRISTAL ως προς τα επίδικα προϊόντα.

- 37 Περαιτέρω, πρέπει να γίνει δεκτή η εκτίμηση του ΓΕΕΑ ότι η χρήση του λεκτικού σήματος σε συνδυασμό με τη γεωγραφική ένδειξη «Champagne» δεν μπορεί να θεωρηθεί ως προσθήκη δυνάμενη να αλλοιώσει τον διακριτικό χαρακτήρα του σήματος όταν η προσθήκη αυτή χρησιμοποιείται για τη σαμπάνια. Πράγματι, στον τομέα του οίνου, ο καταναλωτής έχει συχνά ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ακριβή γεωγραφική προέλευση του προϊόντος και την ταυτότητα του οινοπαραγωγού, δεδομένου ότι η φήμη των εν λόγω προϊόντων συνδέεται συχνά με το γεγονός ότι παράγονται σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιφέρεια από συγκεκριμένη αμπελοοικονομική επιχείρηση.
- 38 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι η χρήση του λεκτικού σήματος CRISTAL σε συνδυασμό με άλλες ενδείξεις είναι αλυσιτελής και το τμήμα προσφυγών δεν παραβίασε ούτε το άρθρο 15, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 40/94 ούτε το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, ούτε τον κανόνα 22, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού.
- 39 Κατά συνέπεια, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94

- 40 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της μη ομοιότητας των προϊόντων, της μη ομοιότητας των σημάτων, του περιορισμένου διακριτικού χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος και όλων των άλλων κρίσιμων για την υπόθεση παραγόντων, όπως οι εθνικές αποφάσεις σχετικά με την εν λόγω υπόθεση και την ειρηνική συνύπαρξη των επιμάχων σημείων, δεν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των επιμάχων σημείων.

- 41 Το ΓΕΕΑ και η παρεμβαίνουσα υποστηρίζουν ότι το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ορθώς την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως.
- 42 Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης με το προγενέστερο σήμα. Περαιτέρω, δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο α', περίπτωση ii και iii, του κανονισμού 40/94, νοούνται ως προγενέστερα σήματα τα καταχωρισμένα σε κράτος μέλος σήματα και τα σήματα που έχουν αποτελέσει αντικείμενο διεθνούς καταχώρισης η οποία ισχύει σε ένα κράτος μέλος, η ημερομηνία καταθέσεως των οποίων είναι προγενέστερη της ημερομηνίας καταθέσεως της αιτήσεως για την καταχώριση κοινοτικού σήματος.
- 43 Κατά πάγια νομολογία, συνιστά κίνδυνο συγχύσεως ο κίνδυνος ότι το κοινό μπορεί να πιστέψει ότι τα επίδικα προϊόντα ή υπηρεσίες προέρχονται από την ίδια επιχείρηση, ενδεχομένως, από επιχειρήσεις συνδεδεμένες οικονομικώς.
- 44 Κατά την ίδια νομολογία, ο κίνδυνος συγχύσεως πρέπει να εκτιμάται σφαιρικά, ανάλογα με τον τρόπο κατά τον οποίο προσλαμβάνει τα επίμαχα σήματα και προϊόντα ή υπηρεσίες το ενδιαφερόμενο κοινό, και να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι ασκούντες επιρροή παράγοντες, μεταξύ άλλων η αλληλεξάρτηση μεταξύ της ομοιότητας των σημάτων και της ομοιότητας των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, T-162/01, Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS) (Συλλογή 2003, σ. II-2821, σκέψεις 31 έως 33, και την παρατιθέμενη νομολογία)].

- 45 Εν προκειμένω, τα σήματα επί των οποίων στηρίζεται η ανακοπή είναι εθνικά σήματα καταχωρισμένα στη Γαλλία, στη Γερμανία, στη Μεγάλη Βρετανία, στην Ιρλανδία, στη Δανία και ένα διεθνές σήμα που έχει ισχύ στην Αυστρία, στις χώρες της Μπενελούξ, στην Ιταλία και στην Πορτογαλία. Η απόφαση του τμήματος ανακοπών και η προσβαλλομένη απόφαση στηρίχθηκαν μόνο στο προγενέστερο γαλλικό σήμα, πράγμα το οποίο οι διάδικοι δεν αμφισβητούν. Επομένως, η εξέταση του Πρωτοδικείου πρέπει να περιοριστεί στο γαλλικό έδαφος.
- 46 Το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελείται από τον μέσο Γάλλο καταναλωτή ο οποίος θεωρείται ότι είναι συνήθως πληροφορημένος και ευλόγως προσεκτικός και ενήμερος. Στο κοινό αυτό περιλαμβάνονται επίσης επαγγελματίες και ειδικοί του αμπελοοινικού τομέα και του τομέα της εστίασεως.

— Επί της συγκρίσεως των προϊόντων

- 47 Η προσφεύγουσα τονίζει ότι η χρήση της παρεμβαίνουσας περιορίζεται αποκλειστικά στους «οίνους γαλλικής προελεύσεως, δηλαδή τη σαμπάνια», ενώ το αιτούμενο σήμα προσδιορίζει, κατόπιν του περιορισμού του καταλόγου των διεκδικουμένων προϊόντων, τους «αφρώδεις οίνους από κελάρι, ισπανικής προελεύσεως». Τα εν λόγω προϊόντα δεν είναι καν παρεμφερή, δεδομένων των διαφορών προελεύσεως, χαρακτηριστικών, τιμής της σαμπάνιας και των οίνων από κελάρι καθώς και του ενδιαφερομένου κοινού.
- 48 Υπενθυμίζεται ότι, στην απόφαση του τμήματος ανακοπών και στην προσβαλλομένη απόφαση, η χρήση του προγενέστερου σήματος θεωρήθηκε ότι έχει αποδειχθεί για όλα τα προϊόντα που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα, δηλαδή όχι μόνο για τη σαμπάνια.
- 49 Κατά συνέπεια, πρέπει να συγκριθούν οι «αφρώδεις οίνοι από κελάρι, ισπανικής προελεύσεως», που διεκδικούνται με την αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος,

με τους «οίνους γαλλικής προελεύσεως, δηλαδή σαμπάνια, αφρώδεις οίνους· οινοπνευματώδη ποτά (εκτός από μπύρες)», που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα.

- 50 Για την εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών, επιβάλλεται να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι ασκούντες επιρροή παράγοντες που χαρακτηρίζουν τη σχέση μεταξύ των προϊόντων ή υπηρεσιών. Στους παράγοντες αυτούς περιλαμβάνονται, ειδικότερα, η φύση τους, ο προσρισμός τους, η χρήση τους, καθώς και ο ανταγωνιστικός ή συμπληρωματικός χαρακτήρας τους (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Canon, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 23).
- 51 Περαιτέρω, όταν τα προϊόντα που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα περιλαμβάνουν τα προϊόντα που προσδιορίζονται από το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση, τα εν λόγω προϊόντα είναι τα ίδια [βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-104/01, Oberhauser κατά ΓΕΕΑ — Petit Liberto (Fifties), Συλλογή 2002, σ. II-4359, σκέψεις 32 και 33].
- 52 Επισημαίνεται ότι οι «οίνοι γαλλικής προελεύσεως, δηλαδή σαμπάνια, αφρώδεις οίνοι· οινοπνευματώδη ποτά (εκτός από μπύρες)» και οι «αφρώδεις οίνοι από κελάρι, ισπανικής προελεύσεως» είναι της ίδιας φύσεως, προορίζονται για την ίδια χρήση και καταναλώνονται υπό τις ίδιες συνθήκες, παραδείγματος χάρι με την ευκαιρία εορτών, και πωλούνται στα ίδια τμήματα των πολυκαταστημάτων, ώστε έχουν ανταγωνιστικό χαρακτήρα. Μολονότι τα διεκδικούμενα από την προσφεύγουσα προϊόντα περιορίζονται στα προϊόντα προελεύσεως Ισπανίας, τούτο δεν αρκεί για να αποκλειστεί η ομοιότητα των προϊόντων στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως. Πράγματι, μπορεί να υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως ακόμη και αν, για το κοινό, τα επίμαχα προϊόντα έχουν διαφορετικούς τόπους παραγωγής (βλ., κατ' αναλογία, προαναφερθείσα απόφαση Canon, σκέψεις 29 και 30). Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι τα προϊόντα που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα δεν είναι μόνον οι οίνοι γαλλικής προελεύσεως, αλλά και γενικώς οι αφρώδεις οίνοι οι οποίοι μπορούν, κατά συνέπεια, να παράγονται στην Ισπανία. Επομένως, στους αφρώδεις οίνους περιλαμβάνονται οι «αφρώδεις οίνοι από κελάρι, ισπανικής προελεύσεως», οπότε τα εν λόγω προϊόντα ταυτίζονται.

- 53 Ακόμη και αν υποτεθεί ότι μόνον η σαμπάνια πρέπει να ληφθεί υπόψη για το προγενέστερο σήμα, τα εν λόγω προϊόντα είναι παρεμφερή. Συναφώς, το επιχείρημα της προσφεύγουσας σχετικά με τη διαφορά τιμής μεταξύ της σαμπάνιας του σήματος CRISTAL και του «αφρώδους οίνου από κελάρι» που θέτει σε εμπορία δεν είναι βάσιμο. Δεν μπορεί να γίνει σύγκριση του συγκεκριμένου προϊόντος που αποτελεί η σαμπάνια του σήματος CRISTAL, αλλά τα διεκδικούμενα με την αίτηση για καταχώριση κοινοτικού σήματος προϊόντα. Επισημαίνεται ότι υπάρχουν σαμπάνιες των οποίων η τιμή δεν διαφέρει ουσιαστικά από την τιμή του «αφρώδους οίνου από κελάρι» καλής ποιότητας. Επιπλέον, όπως τούτο υπενθυμίστηκε ανωτέρω, η διαφορά των τόπων παραγωγής, ακόμη και αν υποτεθεί ότι ο Γάλλος καταναλωτής γνωρίζει ότι «αφρώδης οίνος από κελάρι» μπορεί να παραχθεί μόνο στην Ισπανία, δεν έχει σημασία. Πράγματι, δεν αποκλείεται η ίδια επιχείρηση να παράγει «αφρώδη οίνο από κελάρι» και σαμπάνια, αν και σε διαφορετικούς τόπους.
- 54 Συνεπώς, τα επίμαχα προϊόντα ταυτίζονται ή, τουλάχιστον, προσομοιάζουν πολύ.

— Επί της συγκρίσεως των σημάτων

- 55 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, φωνητική ή εννοιολογική ομοιότητα των επίμαχων σημάτων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα σήματα, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Οκτωβρίου 2003, T-292/01, Phillips Van Heusen κατά ΓΕΕΑ — Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS), Συλλογή 2003, σ. II-4335, σκέψη 47, και την παρατιθέμενη νομολογία].
- 56 Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι η σύγκριση των σημάτων πρέπει να πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη το προγενέστερο σήμα όπως χρησιμοποιείται και όχι όπως έχει καταχωριστεί.

- 57 Η άποψη της προσφεύγουσας δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Όπως διαπίστωσε ορθώς το τμήμα προσφυγών, η σύγκριση πρέπει να πραγματοποιηθεί μεταξύ των σημάτων όπως έχουν καταχωριστεί ή όπως περιλαμβάνονται στην αίτηση περί καταχωρίσεως, ανεξαρτήτως της μεμονωμένης χρήσεώς τους ή της από κοινού χρήσεώς τους με άλλα σήματα ή ενδείξεις. Κατά συνέπεια, τα σήματα που πρέπει να συγκριθούν είναι τα ακόλουθα:

CRISTAL

προγενέστερο σήμα

αιτούμενο σήμα

- 58 Το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε τα εξής, επαναλαμβάνοντας συνεπώς ό,τι είχε διαπιστώσει το τμήμα ανακοπών:

«Η απόφαση [του τμήματος ανακοπών] επισημαίνει ότι, παρά την ύπαρξη ορισμένων συμπτώσεων μεταξύ των αντικρουομένων σημείων, τα σήματα δεν θεωρούνται παρεμφερή από οπτικής απόψεως. Αντιθέτως, οι φωνητικές διαφορές μεταξύ των δύο σημείων δεν είναι επαρκείς για να κριθούν διαφορετικές, εξ ου και η κρίση που αφορά την ομοιότητα από φωνητικής απόψεως. Τέλος, το τμήμα ανακοπών κρίνει ότι τα σήματα είναι όμοια από εννοιολογικής απόψεως και επιβεβαιώνει ότι η λέξη “cristal” μπορεί να υπονοεί τα προϊόντα που προσδιορίζονται με τα αντικρουόμενα σήματα, αλλά, σε καμία περίπτωση, να τα περιγράφει.»

59 Όσον αφορά τη σύγκριση των σημάτων επί του οπτικού πεδίου, σημειώνεται ότι το προγενέστερο σήμα αποτελείται μόνον από το λεκτικό στοιχείο «cristal», ενώ το αιτούμενο σήμα είναι εικονιστικό σήμα, που αποτελείται από την εικόνα ενός πύργου και των λέξεων «cristal» και «castellblanch», μέσα σε οβάλ στικτό πλαίσιο. Η λέξη «castellblanch» είναι γραμμένη με παχείς χαρακτήρες μεγαλύτερου μεγέθους από τη λέξη «cristal». Επομένως, όπως ορθώς υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η προσοχή του καταναλωτή επικεντρώνεται κατ' αρχάς στη λέξη «castellblanch», δεδομένου ότι τα εικονιστικά στοιχεία του σήματος είναι αμιγώς δευτερεύοντα. Πάντως, λαμβανομένης υπόψη της κεντρικής θέσης που έχει η λέξη «cristal» στο αιτούμενο σήμα και του γεγονότος ότι το προγενέστερο σήμα περιλαμβάνεται πλήρως στο αιτούμενο σήμα, υφίσταται ορισμένη οπτική ομοιότητα μεταξύ των συγκρουόμενων σημάτων.

60 Όσον αφορά τη φωνητική σύγκριση, μολονότι τα επίμαχα σήματα διαφέρουν ως προς τον αριθμό των λέξεων, των γραμμάτων, των συλλαβών, των φωνέντων και των συμφώνων, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, επισημαίνεται ότι υφίσταται φωνητική ομοιότητα μεταξύ των εν λόγω σημάτων διότι το προγενέστερο σήμα περιλαμβάνεται πλήρως στο αιτούμενο σήμα. Επιπλέον, το κοινό στοιχείο των δύο επίμαχων σημάτων συμπίπτει με την πρώτη λέξη του αιτουμένου σήματος και είναι επομένως η πρώτη λέξη που προφέρεται. Η προσθήκη της χωριστής λέξης «castellblanch» δεν διακυβεύει την ομοιότητα αυτή. Πράγματι, δεδομένου ότι η λέξη «cristal» είναι σύντομη και εντυπωσιακή, δεν αποκλείεται ότι, στις προφορικές παραγγελίες, ο καταναλωτής προφέρει μόνον την πρώτη αυτή λέξη. Ο όρος «cristal» συνιστά επομένως το κυρίαρχο στοιχείο του αιτουμένου σήματος από φωνητικής απόψεως. Εξάλλου, ταυτίζεται με το μόνο στοιχείο του προγενέστερου σήματος. Κατά συνέπεια, υφίσταται φωνητική ομοιότητα μεταξύ των συγκρουόμενων σημάτων.

61 Όσον αφορά την εννοιολογική σύγκριση, επισημαίνεται ότι υφίσταται ομοιότητα μεταξύ των σημάτων. Πράγματι, τα δύο σήματα περιλαμβάνουν τη λέξη «cristal», που έχει σαφές εννοιολογικό περιεχόμενο για το ενδιαφερόμενο κοινό καθόσον ο εν λόγω όρος παραπέμπει στην ιδέα της διαφάνειας και της καθαρότητας. Αντιθέτως, η λέξη «castellblanch» δεν έχει προφανή σημασία για το ενδιαφερόμενο κοινό. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η λέξη «castellblanch» δεν μπορεί να γίνει δεκτή ως το κυρίαρχο στοιχείο του αιτουμένου σήματος από εννοιολογικής απόψεως. Συναφώς, είναι αλυσιτελές το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η λέξη «cristal» είναι

περιγραφική ή τουλάχιστον παραπέμπει έμμεσα στα χαρακτηριστικά των εν λόγω προϊόντων, πράγμα το οποίο της προσδίδει δευτερεύουσα σημασία εντός του αιτουμένου σήματος. Πράγματι, το γεγονός αυτό δεν αλλοιώνει το εννοιολογικό περιεχόμενο του αιτουμένου σήματος. Επιπλέον, δεν αποκλείεται ότι ένα στοιχείο που δημιουργεί συνειρμούς μπορεί να γίνει αντιληπτό ως το κυρίαρχο στοιχείο, αν τα λοιπά στοιχεία του σήματος είναι ακόμη λιγότερο χαρακτηριστικά από αυτό [απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Μαΐου 2005, T-288/03, TeleTech Holdings κατά ΓΕΕΑ — Teletch International (TELETECH GLOBAL VENTURES) (Συλλογή 2005, σ. II-1767, σκέψη 86)].

- 62 Επομένως, επισημαίνεται ότι υπάρχουν σημαντικά στοιχεία ομοιότητας μεταξύ των συγκρουομένων σημάτων. Πρέπει ακόμη να εκτιμηθεί συνολικά αν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ τους.

— Επί του κινδύνου συγχύσεως

- 63 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το προγενέστερο σήμα έχει περιορισμένο διακριτικό χαρακτήρα, εφόσον η λέξη «cristal» περιγράφει και παραπέμπει έμμεσα στα επίμαχα προϊόντα, δεν απέκτησε διακριτικό χαρακτήρα μέσω της χρήσης και υπάρχουν στην αγορά πολλά άλλα σήματα που περιλαμβάνουν τη λέξη «cristal», που έχουν καταχωριστεί για προϊόντα που εμπίπτουν στην κλάση 33.

- 64 Με την προσβαλλομένη απόφαση, το τμήμα προσφυγών απέρριψε το επιχείρημα ότι η λέξη «cristal» είναι περιγραφική ένδειξη των επιμάχων προϊόντων διαπιστώνοντας ότι παραπέμπει έμμεσα στον κρυστάλλινο χαρακτήρα των οίνων, αλλά σε καμία περίπτωση δεν περιγράφει το προϊόν. Περαιτέρω, το τμήμα προσφυγών έκρινε, ιδίως βάσει της έρευνας για τη διάδοση της εμπορικής φήμης που έγινε τον Φεβρουάριο του 1999 στη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιταλία από το ινστιτούτο δειγματοληπτικών ερευνών Gallup France (στο εξής: δειγματοληπτική έρευνα Gallup), ότι ο έντονος διακριτικός χαρακτήρας του σήματος CRISTAL είχε αποδειχθεί στη γαλλική αγορά.

- 65 Από τη δειγματοληπτική έρευνα Gallup προκύπτει ότι το σήμα CRISTAL απολαύει φήμης οιοιδήποτε παρεμφερούς με τη φήμη του σήματος Dom Pérignon τόσο στη Γαλλία όσο και στην Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.
- 66 Επισημαίνεται ότι η δειγματοληπτική έρευνα Gallup μελέτησε τη «φήμη των παραγωγών εξαιρετικής ποιότητας σαμπάνιας στη Γαλλία, την Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο» τον Φεβρουάριο του 1999. Από το μέρος με τίτλο «Πλαίσιο, σκοποί και μεθοδολογία» προκύπτει ότι οι εκπρόσωποι της παρεμβαίνουσας επιθυμούσαν να πραγματοποιήσουν μελέτη για τη διάδοση της φήμης της σαμπάνιας του σήματος CRISTAL «σε ξενοδοχεία, εστιατόρια και υπευθύνους υψηλής ποιότητας οινοποιείων» και ότι τα «πληροφοριακά στοιχεία συνελέγησαν από τους αρχιτρίκλινους ή υπευθύνους οίνων των ξενοδοχείων, εστιατορίων και οινοποιείων υψηλής ποιότητας». Σε κάθε μία από τις χώρες όπου διεξήχθη η μελέτη πραγματοποιήθηκαν 100 συνεντεύξεις.
- 67 Επισημαίνεται ότι η εν λόγω δειγματοληπτική έρευνα αποδεικνύει τη φήμη του σήματος CRISTAL μόνο για ένα μέρος του ενδιαφερομένου κοινού. Πράγματι, η έρευνα αυτή δεν μελέτησε τη φήμη του σήματος CRISTAL μεταξύ των μέσων καταναλωτών, αλλά μεταξύ των επαγγελματιών καταναλωτών, οι οποίοι είναι οι πλέον εξειδικευμένοι στον οικείο τομέα. Περαιτέρω, τα άλλα έγγραφα που προσκόμισε η παρεμβαίνουσα επιδεικνύουν μόνο τη φήμη για ένα ειδικευμένο κοινό, εφόσον πρόκειται μεταξύ άλλων για αποσπάσματα ειδικευμένων στον αμπελοοινικό τομέα εντύπων. Βάσει των εν λόγω εγγράφων, δεν μπορεί να αποδειχθεί ότι το σήμα CRISTAL είναι ονομαστό στον μέσο Γάλλο καταναλωτή.
- 68 Ωστόσο, ακόμη και αν η φήμη του προγενέστερου σήματος δεν μπορεί να διαπιστωθεί για το σύνολο του ενδιαφερομένου κοινού, υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των επιμάχων σημάτων, περιλαμβανομένου του κινδύνου

συσχετισμού, δεδομένης της ταυτότητας ή τουλάχιστον της έντονης ομοιότητας των επιμάχων προϊόντων και της ομοιότητας των αντιστοίχων σημάτων. Δεν ασκεί επίσης επιρροή ότι το προγενέστερο σήμα έχει ή δεν έχει εγγενώς έντονο διακριτικό χαρακτήρα.

- 69 Πράγματι, ναι μεν ο διακριτικός χαρακτήρας του προγενεστέρου σήματος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για να εκτιμάται ο κίνδυνος συγχύσεως (βλ., κατ' αναλογία, προαναφερθείσα απόφαση Canon, σκέψη 24), πλην όμως δεν αποτελεί παρά ένα στοιχείο μεταξύ των λοιπών που λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση αυτή. Έτσι, ακόμη και αν υφίσταται ένα προγενέστερο σήμα με περιορισμένο διακριτικό χαρακτήρα, μπορεί να υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως, μεταξύ άλλων, λόγω της ομοιότητας των σημείων και των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Μαρτίου 2005, T-112/03, L'Oréal κατά ΓΕΕΑ — Revlon (FLEXI AIR), Συλλογή 2005, σ. II-949, σκέψη 61]
- 70 Εν πάση περιπτώσει, η λέξη «cristal» ουδόλως περιγράφει τα επίμαχα προϊόντα, αλλά μπορεί να θεωρηθεί ότι δημιουργεί συνειρμούς γι' αυτά. Επομένως, επισημαίνεται ότι το σήμα CRISTAL έχει μέτριο διακριτικό χαρακτήρα, όχι όμως περιορισμένο διακριτικό χαρακτήρα όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα.
- 71 Ως προς το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι υφίστανται άλλα σήματα που περιλαμβάνουν τη λέξη «cristal», τα οποία έχουν καταχωριστεί για τα προϊόντα που εμπίπτουν στην κλάση 33, και αποδεικνύουν επομένως τον περιορισμένο διακριτικό χαρακτήρα του προγενέστερου σήματος καθώς και την ειρηνική συνύπαρξη των επιμάχων σημάτων, διαπιστώνεται ότι δεν αποδείχθηκε ότι τα εν λόγω σήματα ασκούν τα αποτελέσματά τους ή αντιστοιχούν σε μια χρήση σε σχέση με τα επίδικα προϊόντα και συγκεκριμένα με τους αφρώδεις οίνους.
- 72 Περαιτέρω, δεν μπορεί βέβαια να αποκλειστεί πλήρως το ενδεχόμενο να μειώνεται, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο κίνδυνος σύγχυσης που διαπίστωσαν τα όργανα του ΓΕΕΑ μεταξύ των δύο επίμαχων σημάτων λόγω της συνύπαρξης στην αγορά ορισμένων προγενέστερων σημάτων. Εντούτοις, το ενδεχόμενο αυτό δεν μπορεί να

λαμβάνεται υπόψη παρά μόνον αν, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σχετικά με τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου ενώπιον του ΓΕΕΑ, ο αιτών το κοινοτικό σήμα αποδεικνύει προσηκόντως τουλάχιστον ότι η συνύπαρξη αυτή οφείλεται στο ότι δεν υπάρχει κανείς κίνδυνος να δημιουργηθεί στο σχετικό κοινό σύγχυση μεταξύ των προγενέστερων σημάτων τα οποία επικαλείται ο αιτών και του προγενέστερου σήματος της παρεμβαίνουσας για το οποίο ασκείται η ανακοπή, με την επιφύλαξη μάλιστα ότι τα εν λόγω προγενέστερα σήματα και τα επίμαχα σήματα είναι ταυτόσημα [απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Μαΐου 2005, T-31/03, Grupo Sada κατά ΓΕΕΑ — Sadia (GRUPO SADA), Συλλογή 2005, σ. II-1667, σκέψη 86].

- 73 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα άλλο στοιχείο εκτός από αντίγραφα φωτογραφιών ορισμένων καταχωρίσεων σημάτων που επικαλέστηκε, καθώς και πιστοποιητικά καταχωρίσεως προς στήριξη του ισχυρισμού της ότι οι εν λόγω καταχωρίσεις συνυπήρχαν στην αγορά με το προγενέστερο σήμα της παρεμβαίνουσας. Αρκεί η διαπίστωση ότι τα επίμαχα προγενέστερα σήματα δεν ταυτίζονται με τα επίμαχα σήματα. Περαιτέρω, τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία δεν αρκούν για να αποδειχθεί ότι ο κίνδυνος σύγχυσεως μεταξύ των επιμάχων σημάτων είναι μειωμένος και, κατά μείζονα λόγο, μπορεί να αποκλειστεί (βλ., συναφώς, προαναφερθείσα απόφαση GRUPO SADA, σκέψη 87).

- 74 Όσον αφορά την προβαλλομένη συνύπαρξη του προγενέστερου σήματος CRISTAL και του εθνικού σήματος CRISTAL CASTELLBLANCH της προσφεύγουσας, αρκεί η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ούτε ότι η εν λόγω συνύπαρξη στηριζόταν στην απουσία κινδύνου σύγχυσεως. Αντιθέτως, από τη δικογραφία προκύπτει ότι τα σήματα της προσφεύγουσας και της παρεμβαίνουσας αποτέλεσαν το αντικείμενο πολλών διαφωνιών, αποδεικνύοντας συνεπώς ότι η εν λόγω προβαλλομένη συνύπαρξη δεν ήταν ειρηνική.

- 75 Όσον αφορά τις διάφορες εθνικές αποφάσεις που επικαλέστηκαν οι διάδικοι, διαπιστώνεται ότι το κοινοτικό καθεστώς σημάτων συνιστά σύστημα αυτόνομο, αποτελούμενο από σύνολο σκοπών και κανόνων που προσιδιάζουν σ' αυτό, και άυταρκες, δεδομένου ότι η εφαρμογή του είναι ανεξάρτητη από κάθε εθνικό σύστημα [απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Δεκεμβρίου 2000, T-32/00, Messe München κατά ΓΕΕΑ (electronica), Συλλογή 2000, σ. II-3829, σκέψη 47].

- 76 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο δεύτερος λόγος της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.
- 77 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 78 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε συναφές αίτημα. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του ΓΕΕΑ και της παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με τα αιτήματά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Jaeger

Tiili

Czúcz

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Δεκεμβρίου 2005.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

M. Jaeger